

УДК 338.1

С.О. ІЩУК, д-р екон. наук, професор,
завідувач відділу розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій
ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», м. Львів

Я.В. КУДРЯ, канд. екон. наук,
наук. співроб. відділу розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій
ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», м. Львів

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Ключові слова: євроінтеграція, зона вільної торгівлі, економічні проблеми розвитку, промисловість, промислові види діяльності, промислове виробництво, промислові підприємства, регіон.

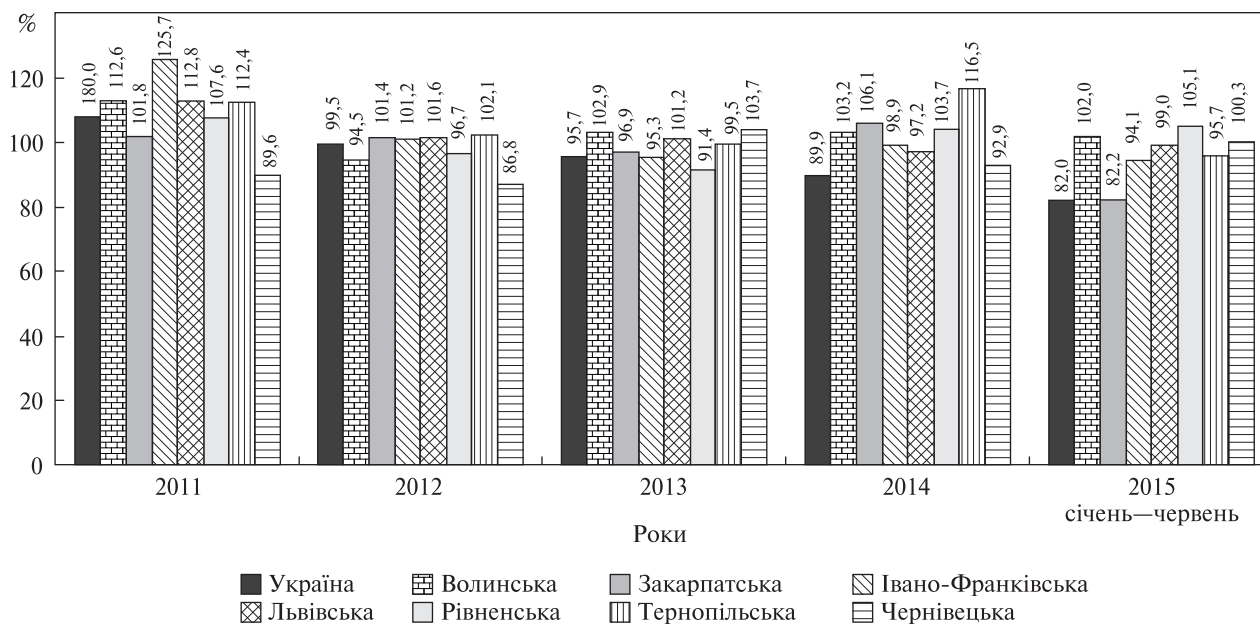
Проведено оцінку стану і результатів діяльності промислових підприємств в Україні та областях Західного регіону за основними показниками упродовж 2010–2015 рр. Визначено основні позитивні і негативні економічні тенденції розвитку промислової діяльності. Окреслено основні економічні проблеми функціонування і розвитку промислового виробництва на сучасному етапі. Запропоновано заходи із забезпечення і підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного промислового виробництва в умовах вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.

Вступ. Кардинальні зміни в умовах функціонування вітчизняних підприємств, які відбулися за останні 20 років і надалі будуть посилюватися внаслідок поглиблення інтеграції України у світовий економічний простір, є неминучими в їхній діяльності, передусім у напрямку узгодження загальної системи менеджменту та організації виробництва з міжнародними стандартами, а також підвищення якості вітчизняної промислової продукції для забезпечення конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Актуальність сучасних досліджень тенденцій розвитку промислового сектору економіки Західного регіону (п'ять із семи областей якого межують із країнами ЄС) обумовлена поглибленням конкуренції на ринку промислових товарів унаслідок запровадження зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Найґрунтовніші наукові дослідження розвитку вітчизняної промисловості виконані О. Алимовим, О. Амошею, В. Базилевичем, О. Білорусом, Б. Буркинським, В. Вишневським, М. Войнаренком, В. Гейцем, А. Гриценком, А. Даниленком, Б. Данилишиним, М. Кизимом, Ю. Лисенком, В. Мамутовим, І. Манцуровим, С. Пирожковим, Г. Чумаченком, А. Чухном та ін. [1–3]. Їхні прикладні і фундаментальні розробки у сфері розвитку промислового сектору вітчизняної економіки є важливими, цінними та вагомими, зокрема для мезорівня.

Однак протягом останніх років унаслідок дії низки негативних зовнішніх (наприклад, світова фінансова криза) і внутрішніх (у т. ч. нестабільна суспільно-політична ситуація в країні) чинників промисловість України, а надто східних (індустріальних) регіонів, зазнала

Рис. 1. Індекси промислової продукції в Україні і Західному регіоні протягом 2011—2015 рр.
Джерело: побудовано за даними [4—11].

значних втрат. Після входження України до ЗВТ із ЄС можуть з'явитись не лише нові перспективи, пов'язані з можливістю нарощування експорту промислової продукції та експортного потенціалу, але й нові ризики, загрози та небезпеки у ході подальшого поступального розвитку промислового виробництва унаслідок потенційної втрати окремих сегментів внутрішнього ринку збуту продукції.

Постановка завдання. Метою статті є визначення ключових тенденцій розвитку промисловості України та її Західного регіону у контексті поглиблення сучасних процесів євроінтеграції, обґрунтування пропозицій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників промислової продукції в умовах ЗВТ із ЄС.

Результати дослідження. Аналіз офіційної статистичної інформації засвідчив тенденційне зниження індексів промислової продукції в Україні до 82 % (рис. 1). Однак у Західному регіоні ситуація значно оптимістичніша: у двох областях протягом останніх двох років зафіксовано стійкі темпи зростання промисловості (103,2 % у 2014 р. і 102 % у січні—серпні 2015 р. у Волинській та 103,7 і 105,1 % відповідно у Рівненській). Поступово відновлювалося виробництво у Чернівецькій і Львівській областях — індекси промислової продукції у січні—серпні 2015 р. у цих областях становили 100,3 і 99 %. Водночас несприятливо залишалася ситуа-

ція у промисловості Закарпатської (зниження індексу у 2015 р. до 82,2 %), Івано-Франківської (94,1 %) і Тернопільської (95,7 %) областей.

Серед основних видів промислової діяльності найбільше зростання обсягу реалізованої промислової продукції на теренах України за січень—липень 2015 р. відбулося у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря — 29,6 % порівняно з аналогічним періодом 2014 р. (таблиця).

Позитивним є також збільшення значень показника обсягу реалізованої промислової продукції на теренах України за січень—липень 2015 р. решти видів промислової діяльності на загальнонаціональному рівні (таблиця).

У Західному регіоні найвищий приріст обсягу промислової продукції у 2015 р. було досягнуто у водопостачанні, каналізації, поводженні з відходами у Тернопільській (241,5 %) і Івано-Франківській (204,7 %) областях. Досить високі показники демонструє також добувна промисловість і розроблення кар'єрів, надто у Тернопільській (133,1 %), Львівській (61,7 %) і Закарпатській (40,2 %) областях. Натомість, як засвідчила офіційна статистична інформація (таблиця), у Волинській області із 2012 р. спостерігався тенденційний спад виробництва у цьому виді промислової діяльності. У Рівненській області спад виробництва в добувній промисловості відбувся у 2015 р. на 16,2 % після зростання в 2014 р. на 54 %.

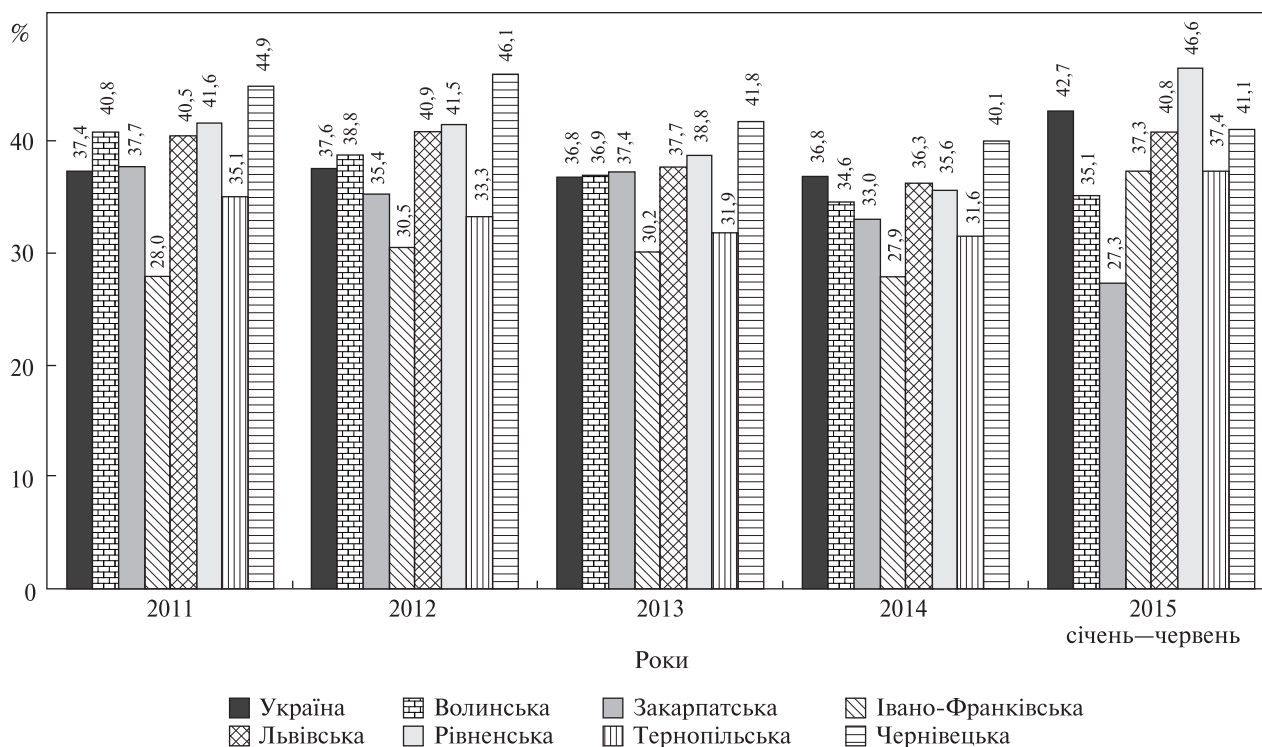

Рис. 2. Динаміка частки збиткових підприємств у промисловості України і Західного регіону протягом 2011—2015 рр. Джерело: побудовано за даними [4—11].

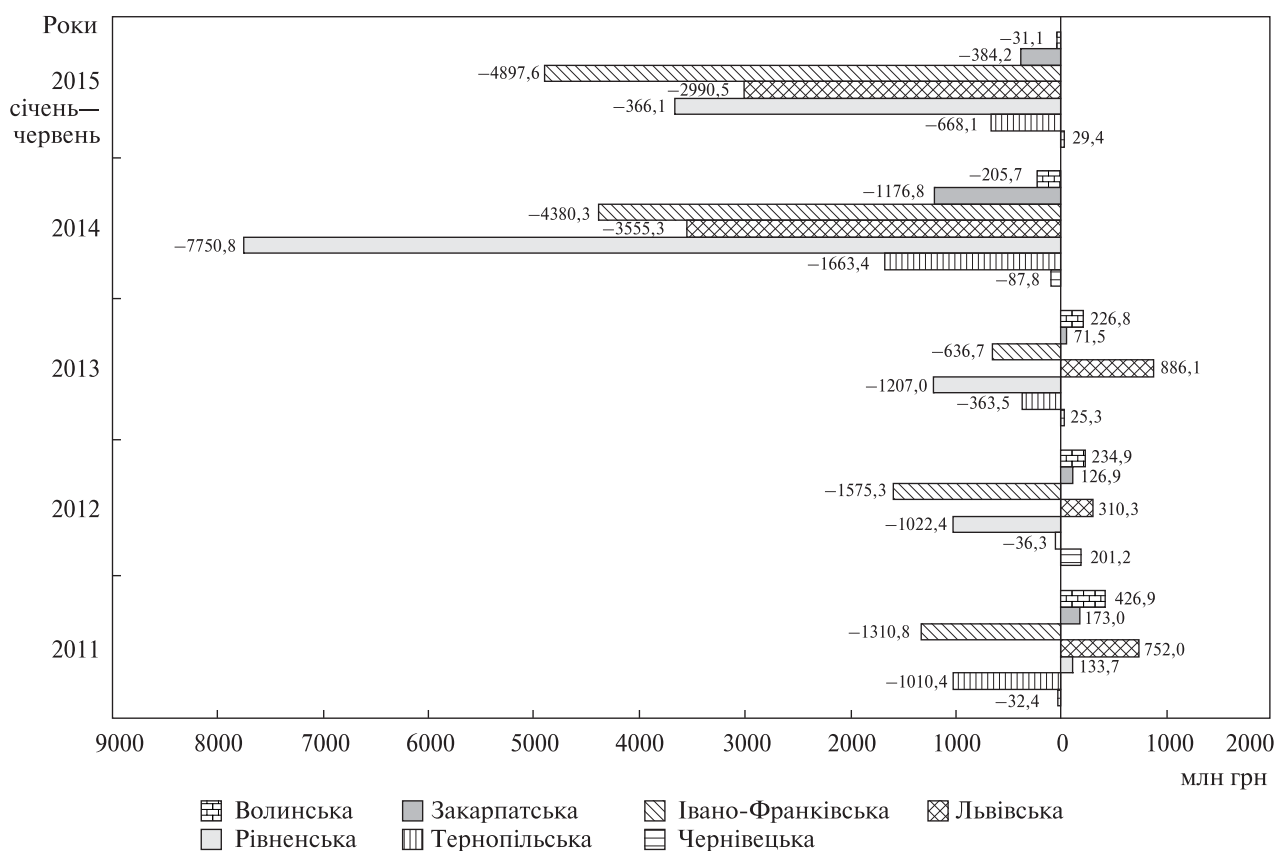

Рис. 3. Динаміка фінансового результату до оподаткування у промисловості Західного регіону упродовж 2011—2015 рр. (значення показника в Україні відсутні у зв'язку з неспівмірністю абсолютних величин) Джерело: побудовано за даними [4—10].

Обсяг реалізованої промислової продукції в Україні упродовж 2011—2015 рр.

Види промислової діяльності	2011		2012		2013		2014		січень—липень 2015*	
	факт.	приріст, %	факт.	приріст, %	факт.	приріст, %	факт.	приріст, %	факт.	приріст, %
<i>Україна</i>										
Промисловість	1305 308	125,1	1 367 925,5	104,8	1 322 408,4	96,7	1 389 140,5	105	834 133,7	122,5
Добувна і розроблення кар'єрів	143 747,7	138,1	143 941,9	100,1	151 575,3	105,3	148 692,9	98,1	102 413,4	109,1
Переробна	852 537,4	121,2	871 146,6	102,2	817 734,3	93,9	880 809,4	107,7	565 192,4	117,1
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	289 016,2	132,9	333 248,2	115,3	333 400,6	100	34 1078,9	102,3	156 675,4	129,6
Водопостачання, каналізація, водовідведення з відходами	20 006,7	109,6	19 588,8	97,9	19 698,2	100,6	18 559,3	94,2	9852,5	112,9
<i>Волинська область</i>										
Промисловість	10492,7	129,1	11 298,2	107,7	10 906,3	96,5	13 681,1	125,4	10172	153,2
Добувна і розроблення кар'єрів	320,9	139,8	153,5	47,9	125,1	81,5	96,8	77,4	39,7	83,6
Переробна	8465,1	128,6	9145,3	108	8908,2	97,4	11 729,5	131,7	8732,8	155,5
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	1559,7	131,6	1858,4	119,2	1731,6	93,2	1693,2	97,8	1310,2	144,2
Водопостачання, каналізація, водовідведення з відходами	147,1	112,6	141	95,9	141,3	100,2	161,5	114,3	89,3	128
<i>Закарпатська область</i>										
Промисловість	8866,4	125,2	9956,8	112,3	10 035,9	100,8	11 151,8	111,1	7815,2	134,2
Добувна і розроблення кар'єрів	1116,5	117,8	1119	96,1	111	99,2	181,9	163,9	117,2	140,2
Переробна	7231,9	125	8136,6	112,5	8118,1	99,8	9049,4	111,5	6051,3	128,8
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	1364,5	128,7	1553,2	113,8	1649,4	106,2	1746,2	105,9	1535,8	159,4
Водопостачання, каналізація, водовідведення з відходами	153,6	112,3	155	100,9	157,3	101,5	174,3	110,8	110,9	140,3
<i>Івано-Франківська область</i>										
Промисловість	24 187,7	174,8	25 268,8	104,5	22 014,4	87,1	25 139,4	114,2	16 377,2	134,5
Добувна і розроблення кар'єрів	2577,6	291,3	2609,6	101,2	2691,1	103,1	3045,9	113,2	1696,4	106,4
Переробна	13 045,9	165,9	13 144,9	100,8	9764,5	74,3	11 643,4	119,2	7893,6	140,1
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	8263,8	169,8	9238,8	111,8	9291,5	100,6	10 193,1	109,7	6649,9	135,6
Водопостачання, каналізація, водовідведення з відходами	300,3	134,4	275,5	91,7	267,3	97	257	96,2	137,3	304,7
<i>Львівська область</i>										
Промисловість	32 392,3	126,3	34 874	107,7	34 620,5	99,3	39 567,4	114,3	28 631,3	154,1
Добувна і розроблення кар'єрів	2028,5	171,3	1597,1	78,7	1680,6	105,2	2061,8	122,7	1439,8	161,7
Переробна	24 034,5	125	25 416,3	105,7	24 894,4	97,9	29 608,5	118,9	20724	152,6
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	5721,6	121,4	7261,2	126,9	7276,2	100,2	7230,7	99,4	6072,9	159,8
Водопостачання, каналізація, водовідведення з відходами	607,7	116,4	599,4	98,6	769,3	128,3	666,4	86,6	394,5	128,4

	Рівненська область				Тернопільська область				Чернівецька область											
	15 201,4	122,5	12211	80,3	15 704,2	128,6	19 163	122	13 964,7	160,2	8111,7	148,3	7739,4	95,4	8124,6	105	9447,2	116,3	5902,3	138,7
Промисловість	486,9	154,1	590,9	121,4	640,2	108,3	986,2	154	289,7	83,8	190,9	148,3	207,4	108,6	251,6	121,3	254,6	101,2	167,3	233,1
Добувна і розроблення кар'єрів	9853,3	121,4	9579,9	97,2	9870,8	103	11 385,6	115,3	8616	162,8	6080,8	150,6	5671	93,3	6044,7	106,6	7282,2	120,5	4364,3	131,1
Переробна	4712,8	122,5	1867,7	39,6	5010,3	268,3	6584,3	131,4	4930,2	165,4	1660,3	141,1	1701	102,4	1680,8	98,8	1750,7	104,2	1282,6	154,5
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря	148,4	109	172,5	116,2	182,9	106	206,9	113,1	128,8	130,7	179,6	142,7	160,1	89,1	147,5	92,2	159,7	108,3	88,2	341,5
Водопостачання, каналізація, поволоження з відходами																				
Промисловість	4067,2	127,4	4108,8	101	4099,7	99,8	4452,5	108,6	3687,3	153,6	41,5	117,6	40,1	96,6	34,6	86,3	28	80,9	20,6	125,7
Добувна і розроблення кар'єрів	2553,2	121,4	2308,7	90,4	2237,9	96,9	2561,4	114,5	1875	140,7	1360,6	141,7	1644,1	120,8	1721,6	104,7	1761,5	102,3	1724,3	172,8
Переробна	111,9	119,9	115,8	103,5	105,6	91,2	101,6	96,2	67,4	125,4										
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря																				
Водопостачання, каналізація, поволоження з відходами																				

* Приріст розраховано відносно січня—липня 2014 р. Джерело: побудовано за даними [4—11].

У ключовому (і найбільш інноваційному) виді промислової діяльності — переробній промисловості (у структурі промислового виробництва частка переробної промисловості є визначальною — 67,8 % в Україні та 67,2 % у Західному регіоні в 2015 р.) — прослідковується тенденція до збільшення. Зокрема, із 2014 р., як в Україні, так і у Західному регіоні країни, намітилася тенденція до зростання обсягу виробництва продукції. Наприклад, серед областей даного регіону зростання цього показника у січні—серпні 2015 р. становило від 28,8 % у Закарпатській до 62,8 % — у Рівненській.

Збиткові підприємства, а саме їхня частка після тенденційного зменшення упродовж 2011—2014 рр. у січні—червні 2015 р. відчутно зростає як в Україні (на 5,9 %), так і у Західному регіоні, особливо у Рівненській (11 %) та Івано-Франківській (9,4 %) областях (рис. 2). Як видно з рис. 2, у Західному регіоні винятком була лише Закарпатська область, де значення цього показника в 2015 р. зменшилося на 5,7 %.

Найсуттєвіше частка збиткових підприємств зростає у водопостачанні, каналізації, поводженні з відходами (на 100 % в Рівненській області), добувній промисловості і розробленні кар'єрів (100 % у Волинській області). Водночас позитивом є зменшення питомої ваги збиткових підприємств у переробній промисловості. Так, у Західному регіоні в 2015 р. значення цього показника продовжило зниження у Волинській (на 7,6 %), Закарпатській (7,5 %), Львівській (0,8 %) і Чернівецькій (4,8 %) областях.

Фінансовий результат до оподаткування у промисловості України із 2014 р. є від'ємним (рис. 3). З рис. 3 видно, що у більшості областей Західного регіону цей негативний процес розпочався ще раніше: із 2010 р. — в Івано-Франківській, Рівненській і Тернопільській областях, у Закарпатській — з 2013 р. Проте діяльність промислових підприємств Чернівецької області після отримання збиткового фінансового результату до оподаткування у 2014 р. за січень—червень 2015 р. була прибутковою.

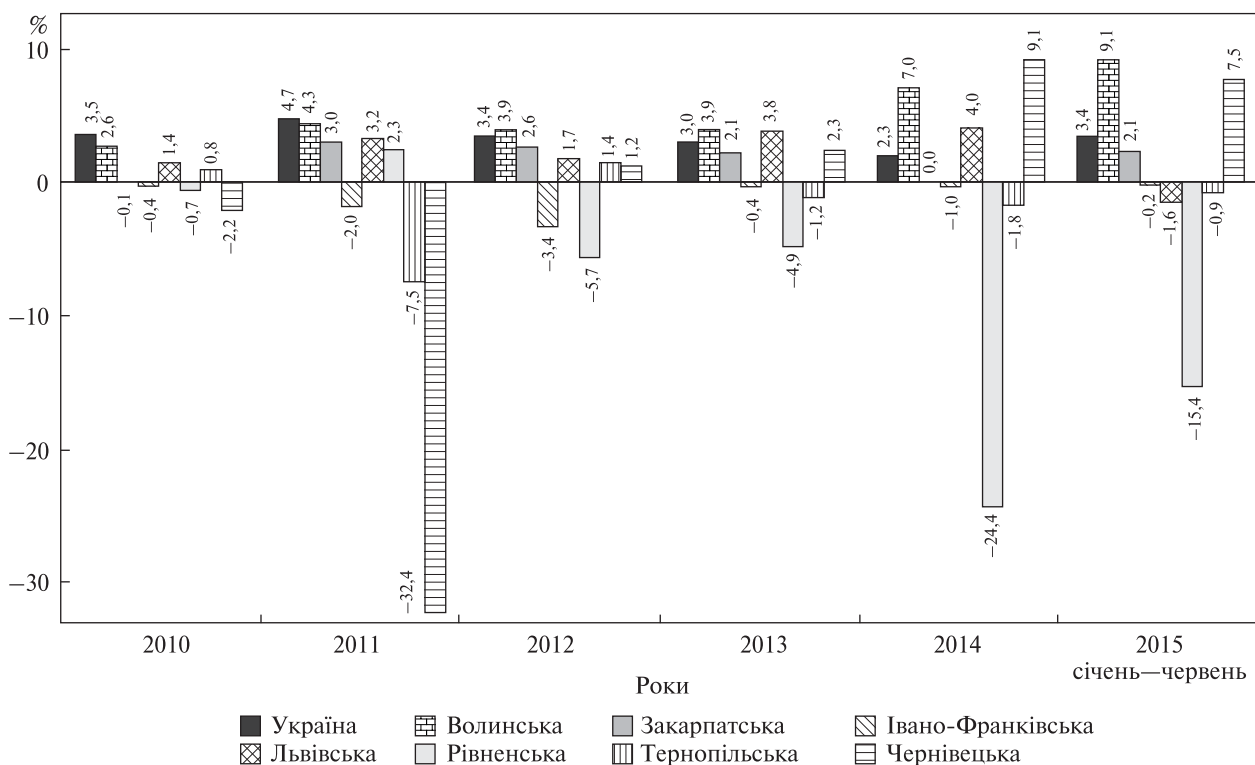

Рис. 4. Динаміка рентабельності операційної діяльності у промисловості України і Західного регіону протягом 2011—2015 рр. Джерело: побудовано за даними [1—8].

Серед видів промислової діяльності незмінно збитковим (зі зростанням негативних значень показників фінансового результату) були водопостачання, каналізація, поводження з відходами. У переробній промисловості фінансовий результат до оподаткування від'ємний з 2012 р. (у Львівській і Волинській областях — з 2014 р.). Критичним можна вважати стан добувної промисловості у Волинській, Закарпатській і Львівській областях через негативний фінансовий результат із 2011 р. Сформувалась стійка тенденція до подальшого поглиблення збитковості підприємств виду діяльності у названих областях. У січні—червні 2015 р. прибутково працювали підприємства переробної промисловості у Волинській і Чернівецькій областях, добувної — у Тернопільській, постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря — у Закарпатській.

Результативним показником оцінки функціонування промисловості є рентабельність операційної діяльності, оскільки її поточний рівень визначає перспективи розвитку промислового виробництва. Позитивним моментом є зростання значень цього показника у усіх видах промислової діяльності (за винятком водопостачання, каналізації, поводження

з відходами, яке є стабільно збитковим) в Україні (рис. 4). З рис. 4 видно, що чи не найвищі значення і позитивний тренд рентабельності операційної діяльності промисловості у Західному регіоні був властивий Волинській області. Натомість в Івано-Франківській, Рівненській і Тернопільській областях сформувалась негативна тенденція до подальшого зниження значень показника.

Серед видів промислової діяльності стабільно негативна рентабельність операційної діяльності була характерна для водопостачання, каналізації та поводження з відходами, а також для добувної промисловості та розроблення кар'єрів, надто у Волинській, Закарпатській, Львівській і Чернівецькій областях. Зростання позитивних значень показника рентабельності операційної діяльності відбулось у переробній промисловості за січень—червень 2015 р., зокрема у Волинській (на 3 %) і Івано-Франківській (0,7 %) областях. Водночас у Львівській області показник залишився на рівні 2014 р. (5,7 %), а в Чернівецькій знизився на 0,8 %, однак залишився на найвищому у Західному регіоні рівні — 13,9 %.

Узагальнення основних результатів діяльності вітчизняних промислових підприємств

упродовж 2010—2015 рр. дозволило виділити ключові тенденції розвитку промислового сектору національної економіки України і Західного регіону зокрема. До основних позитивних тенденцій можна віднести:

1) зростання обсягу реалізованої промислової продукції в Україні і Західному регіоні за усіма видами промислової діяльності (крім добувної промисловості, розроблення кар'єрів у Волинській та Рівненській областях у 2015 р.);

2) збільшення у структурі промислового виробництва частки переробної промисловості;

3) зменшення загальної кількості збиткових підприємств у переробній промисловості (за винятком Івано-Франківської, Рівненської і Тернопільської областей);

4) стабільне отримання додатних (позитивних) фінансових результатів до оподаткування у переробній промисловості у Волинській і Чернівецькій (окрім 2014 р.), добувній та розробленні кар'єрів у Тернопільській областях;

5) підвищення рентабельності операційної діяльності у промисловості, зокрема, в переробній (в Україні у цілому, а також Волинській, Львівській та Чернівецькій областях).

Під час опрацювання і систематизації результатів проведеного аналізу виявлено основні негативні тенденції розвитку промисловості, у т. ч.:

1) зниження індексів промислової продукції в Україні і більшості областей Західного регіону;

2) збільшення частки збиткових підприємств, надто у водопостачанні, каналізації та поводженні з відходами, а також добувній промисловості й розробленні кар'єрів;

3) отримання з 2014 р. від'ємних фінансових результатів оподаткування промисловості України і Західного регіону;

4) зростання динаміки негативних значень показників фінансового результату у водопостачанні, каналізації і поводженні з відходами, а також у добувній промисловості й розробленні кар'єрів (у Волинській, Закарпатській, Львівській областях);

5) утримування стабільно негативної рентабельності операційної діяльності у водопостачанні, каналізації і поводженні з відходами, добувній промисловості й розробленні кар'єрів (в Волинській, Закарпатській, Львівській та Чернівецькій областях).

Наведені негативні тенденції розвитку промисловості України і Західного регіону зокре-

ма обумовлені низкою економічних проблем, основними з яких є:

- зниження рівня інвестиційної привабливості України і скорочення рівня надходжень прямих іноземних інвестицій, згорання інвестиційних програм;

- високий рівень інфляції та девальвації національної валюти;

- зниження світових цін на сировину (стосується експортоорієнтованих видів промислової діяльності, передусім добувної промисловості і металургії);

- неефективність державної промислової політики, у т. ч. у площині контролю за діяльністю промислових підприємств-монополістів і корпорацій;

- пасивність інституту банкрутства і недобросовісна конкуренція;

- високий ступінь зносу виробничих фондів промислових підприємств і низький рівень оновлення основного капіталу;

- недостатні обсяги і повільний рух оборотного капіталу;

- неналежний рівень платіжної дисципліни;

- відсутність оперативного реагування на потреби ринків;

- недостатній рівень ділової активності, інвестиційної привабливості, ліквідності і платоспроможності промислових підприємств;

- низька якість багатьох видів вітчизняної промислової продукції, її цінова неконкурентоспроможність, обмежений внутрішній попит;

- незбалансованість обсягів експорту і імпорту промислової продукції;

- недостатній рівень розвитку дистрибуторських систем;

- повільність поширення бюджетування і корпоративного менеджменту;

- неефективність стимулювання до працевлаштування на промислових підприємствах, зокрема повільні темпи зростання заробітної плати;

- низький рівень купівельної спроможності населення країни.

Вирішення окреслених економічних проблем розвитку промисловості України та її Західного регіону вимагає оперативного практичного втілення комплексу організаційно-економічних заходів як на державному, так і на регіональному рівні. Серед них пріоритетними є:

- проведення модернізації основного капіталу промислових підприємств на засадах міжгалузевої і міжрегіональної взаємодії;

- сприяння забезпеченню і підвищенню рівня конкурентоспроможності промислових підприємств, зокрема шляхом стимулювання їхньої інноваційної активності;

- посилення експортної орієнтації промисловості;

- сприяння розширенню внутрішнього попиту на вітчизняну промислову продукцію і збільшенню її пропозиції;

- удосконалення системи управління якістю промислової продукції та забезпечення міжнародної сертифікації промислових підприємств;

- розв'язання проблем поточних платежів промислових підприємств і руху обігового капіталу;

- розвиток виробничої інфраструктури, передусім у напрямку створення нових індустріальних парків;

- реструктуризація промислових виробництв і створення належних умов для збільшення споживання частки енергії, генерованої із альтернативних джерел шляхом розробки та реалізації відповідних місцевих програм;

- застосування економічних важелів і стимулів у напрямку розширення горизонтів використання енергії, яка генерується із альтернативних джерел;

- задоволення потреб промисловості у підготовці фахівців, підвищенні якості професійної підготовки персоналу для виробничих підприємств.

Спрощення доступу промислових підприємств до фінансово-кредитних ресурсів сприятиме фактичному розв'язанню проблеми забезпечення інвестиційних і поточних потреб промисловості. Це уможливить подальший розвиток промислових підприємств, адаптацію незайнятого населення країни до умов конкурентної економіки (надто в умовах дії ЗВТ між Україною та ЄС), створення нових робочих місць та зменшення рівня безробіття.

Висновки. Реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити виконання вимог і дотримання принципів Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони, у т. ч. щодо розділів IV «Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею» і V «Економічне та галузеве співробітництво» [12].

Поглиблення євроінтеграційних процесів супроводжується посиленням конкуренції на

внутрішньому ринку. Таке поглиблення дає Україні на практиці можливість переорієнтуватись із сировинного минулого у високотехнологічне майбутнє. Однак не варто очікувати ефективних результатів функціонування від промисловості із високим ступенем зношеності основного капіталу. Україні потрібні інноваційні технології та індустріалізація, нова система цінностей. При цьому головними і важливими орієнтирами сучасної прогресивної промислової політики мають стати створення умов для залучення високотехнологічних інвесторів та забезпечення реальної підтримки вітчизняних товаровиробників у межах реалізації базових концепцій (експортоорієнтації та імпортозаміщення) розвитку промислових видів діяльності на регіональному рівні.

Перспективи подальших досліджень тотожні встановленим економічним проблемам розвитку промислового виробництва у Західному регіоні і в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Промышленная политика Украины: концептуальные ориентиры на среднесрочную перспективу* / А.И. Амоша, В.П. Вишнеvский, Л.А. Збаразская // Экономика Украины. — 2009. — № 11—12. — С. 4—14.
2. *Промышленная политика и управление развитием промышленности в условиях системных дисбалансов: концептуальные основы* : монография / [В.П. Вишнеvский, А.И. Амоша, Л.А. Збаразская и др.]; под общ. ред. В.П. Вишнеvского и Л.А. Збаразской. — Донецк : НАН Украины ; Ин-т экономики пром-сти, 2013. — 180 с.
3. *Промисловість і промислова політика України 2013: актуальні тренди, виклики, можливості* : [наук.-аналіт. доповідь] / [О.І. Амоша, В.П. Вишнеvський, Л.О. Збаразська та ін.]; за заг. ред. В.П. Вишнеvського. — Донецьк : НАН України ; Ин-т економіки пром-сти, 2014. — 192 с.
4. *Розвиток промисловості і діяльність підприємств* // Офіційний сайт Головного управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>
5. *Розвиток промисловості і діяльність підприємств області* / Офіційний сайт Головного управління статистики у Закарпатській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.uz.ukrstat.gov.ua>
6. *Розвиток промисловості і діяльність підприємств області* // Офіційний сайт Головного управління статистики у Івано-Франківській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ifstat.gov.ua>
7. *Розвиток промисловості і діяльність підприємств області* // Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.lv.ukrstat.gov.ua>
8. *Розвиток промисловості і діяльність підприємств області* // Офіційний сайт Головного управління ста-

- тики у Рівненській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.rv.ukrstat.gov.ua>
9. *Розвиток* промисловості і діяльність підприємств області // Офіційний сайт Головного управління статистики у Тернопільській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.te.ukrstat.gov.ua>
  10. *Розвиток* промисловості і діяльність підприємств області // Офіційний сайт Головного управління статистики у Чернівецькій області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.cv.ukrstat.gov.ua>
  11. *Статистична* інформація. Економічна статистика. Діяльність підприємств // Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
  12. *Угода* про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС і його державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано 16.09.2014, №1678-18) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement.pdf
- operation of companies in the region», available at: <http://www.te.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
10. The official site of main Department of Statistics in Chernivtsi Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region», available at: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
  11. The official site of State Statistics Service of Ukraine (2015), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
  12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), *The Association Agreement between Ukraine, on the one hand and the EU and its Member States, on the other hand*, available at: [http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_(body).pdf) (Accessed 11 Marz 2016).

Надійшла 01.04.2016

С.А. Ишук, Я.В. Кудря

ГУ «Институт региональных исследований им. М.И. Долишнего НАН Украины», г. Львов

REFERENCES

1. Amosha A., Vishnevskiy V. And Zbarazskaya, L. (2009), Industrial Policy of Ukraine: conceptual guidelines for the medium term, *Ekonomika Ukrainy*, vol. 11, pp. 4-14, vol. 12, pp. 4-12.
2. Vishnevskiy V.P., Amosha A.I., Zbarazskaya L.A. and et. al. (2013), *Promyshlennaya politika i upravleniye razvitiyem promyshlennosti v usloviyakh sistemnykh disbalansov: konseptual'nyye osnovy* [Industrial policy and development management industry in terms of systemic imbalances: conceptual bases], Institute of the Economy of Industry of the NAS of Ukraine, Donetsk, Ukraine.
3. Amosha O.I., Vyshnevskyy V.P., Zbarazska L.O. and et. al. (2014), *Promyslovist' i promyslova polityka Ukrainy 2013: aktual'ni trendy, vyklyky, mozhlyvosti* [Industry and industrial policy of Ukraine 2013: current trends, challenges, opportunities], Institute of the Economy of Industry of the NAS of Ukraine, Donetsk, Ukraine.
4. The official site of main Department of Statistics in Volyn Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region, available at: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
5. The official site of main Department of Statistics in Zakarpattia Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region, available at: <http://www.uz.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
6. The official site of main Department of Statistics in Ivano-Frankivsk Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region», available at: <http://www.ifstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
7. The official site of main Department of Statistics in Lviv Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region, available at: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 Marz 2016).
8. The official site of main Department of Statistics in Rivne Region (2015), Industrial development and operation of companies in the region, available at: <http://www.lv.ukrstat.gov> (Accessed 11 Marz 2016).
9. The official site of main Department of Statistics in Ternopil Region (2015), Industrial development and

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА В ЗАПАДНОМ РЕГИОНЕ УКРАИНЫ

Проведена оценка состояния и результатов деятельности промышленных предприятий в Украине и областях Западного региона по основным показателям в течение 2010—2015 гг. Определены основные положительные и негативные экономические тенденции развития промышленной деятельности, экономические проблемы функционирования и развития промышленного производства на современном этапе. Предложены меры по обеспечению и повышению уровня конкурентоспособности отечественного промышленного производства в условиях свободной торговли между Украиной и Европейским Союзом.

Ключевые слова: евроинтеграция, зона свободной торговли, экономические проблемы развития, промышленность, промышленные виды деятельности, промышленное производство, промышленные предприятия, регион.

S.O. Ischuk, Y.V. Kudria

SI «Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of the NAS of Ukraine», Lviv

ECONOMIC PROBLEMS OF WESTERN UKRAINE INDUSTRIAL PRODUCTION

In the article had been assessed status and performance of industrial enterprises in Ukraine and the regions of Western Region for the main indicators by 2010-2015; had been given the main positive and negative economic trends of industrial activities and the basic economic problems of the industry today; had been proposed measures to improve the competitiveness of domestic industrial production in a free trade area between Ukraine and the European Union (EU) by the authors.

Key words: economic problems of development, european integration, free trade area, industrial activities, industry, manufacturing, region.